

Л. Є. Азарова, Л. І. Олійник, О. В. Ковтун

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
“ТЕСТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ
СЛУХАЧІВ ЗФМШ”**

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (протокол № ____ від _____ 2012 р.)

Рецензенти:

Методичні вказівки “Тести з української літератури для слухачів ЗФМШ” / Уклад. Л. Є. Азарова, Л. І. Олійник, О. В. Ковтун. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 52 с.

Методичні рекомендації укладено згідно з чинними програмами з української літератури, затвердженими Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України для середніх загальноосвітніх навчальних закладів, і програми ЗНО.

Збірник містить тестові завдання різного рівня складності з української літератури, які охоплюють період від усної народної творчості до літератури початку ХХ століття.

Мета рекомендацій – допомога абітурієнтам, слухачам заочної фізико-математичної школи та підготовчого відділення ГЦДП ВНТУ на етапі підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та перевірки набутих знань та умінь.

ПЕРЕДМОВА

Із запровадженням тестового оцінювання у середній школі і на вступних іспитах до вищих навчальних закладів більш системними стають вимоги до учня, абітурієнта, об'єктивнішими – оцінки їх знань, умінь і навичок.

Переваги тестової системи оцінювання знань очевидні, вона набуває визнання серед педагогів, учнів та їх батьків. Однак література як феномен творчості (мистецтво слова) і шкільна навчальна дисципліна має суттєві особливості, які позначаються на тестовому оцінюванні знань учнів та абітурієнтів, адже сприйняття літературного твору є глибоко індивідуальним, наснаженим суб'єктивними переживаннями, трактуваннями. Літературознавчий аналіз пов'язаний з використанням не лише фактичних знань (змісту твору, його місця в літературному процесі, системи персонажів тощо), а й здібностей до творчого осмислення прочитаного, уміння логічно та образно викладати думки.

З огляду на це вміщені в збірнику тестові завдання підпорядковані формуванню в учнів та абітурієнтів розуміння цілісності літературного процесу, єдності фольклору і книжної літератури, розвитку навичок аналізу прозових, віршових і драматичних творів, використанню знань з теорії літератури.

Хронологічно вони охоплюють наступні періоди історії української літератури: усна народна творчість, давня українська література, література кінця XVIII – початку XX ст.

Підготовка і безпосередня робота над запропонованими в методичних рекомендаціях тестами сприятиме формуванню гуманітарного мислення, вміння приймати рішення у нестандартних ситуаціях, вміння аналізувати літературні твори та визначати місце і роль митця в літературному процесі, логічно висловлюватися, глибоко розбиратися в теорії літератури. Наслідком такої роботи буде глибока і всебічна літературна обізнаність, збагачення свого естетичного досвіду та розвиток літературного смаку, готовність до будь-яких іспитів та випробувань з української літератури.

Усна народна творчість

1. Фольклор – слово іншомовного походження, що означає:
  - а) з англійської – народні знання, народну мудрість
  - б) з грецької – життя
  - в) з латинської – героїчне минуле народу
  - г) зі старослов'янської – особливий спосіб велемовної оповіді про історію

2. Фольклорні тексти з'явилися:
  - а) у 20-30-ті роки ХІХ ст., про що свідчать видання записів пісень
  - б) у часи Київської Русі
  - в) разом із розвитком мови
  - г) з часу визвольних воєн під проводом Богдана Хмельницького

3. Дума як фольклорний жанр має такі ознаки:
  - а) ліричний твір, поділ тексту на три частини, наявність казкових елементів
  - б) ліро-епічний твір переважно героїчного змісту, виконання речитативом, музичний супровід
  - в) виконання у супроводі кобзи під час обряду, діалогічна форма, драматизм
  - г) розповідь від першої особи, наявність фантастичних елементів, виконання речитативом

4. Незвичайність і загадковість подій, трагічність у розв'язанні конфлікту, похмурий колорит, фантастичні елементи – це жанрові ознаки:
  - а) історичні пісні
  - б) соціально-побутові пісні
  - в) думи
  - г) балади

5. Прочитайте рядки:

*Ой пуцу віночок
На биструю воду
На щастя, на долю,
На милого вроду.*

Це уривок із пісні

- а) родинно-обрядової
- б) родинно-побутової
- в) календарно-обрядової

г) соціально-побутової

6. Прочитайте рядки:

*То не грім в степену грохоче,
То не хмара світ закрила, -
То татар велика сила
Козаченьків обступила.*

Це уривок із

- а) соціально-побутової пісні про козаків
- б) історичної пісні «Ой Морозе, Морозенку»
- в) історичної пісні «Зажурилась Україна»
- г) думи «Маруся Богуславка»

7. Про трагічну долю гордої дівчини, яка не прийняла залицяння багатого пана розповідається в

- а) баладі «Тополя»
- б) баладі «Бондарівна»
- в) весільній пісні «Ой матінко, та не гай мене»
- г) баладі «Ой не ходи, Грицю...»

8. Прочитайте рядки:

*А я ляхів не боюся
І гадки не маю –
За собою великую
Потугу я знаю.*

Це уривок з

- а) історичної пісні «Максим козак Залізняк»
- б) історичної пісні «Чи не той то хміль»
- в) історичної пісні «За Сибіром сонце сходить»
- г) думи про Самійла Кішку

9. Марусі Чурай приписують авторство народної пісні:

- а) «Ой на горі та женці жнуть»
- б) «Стоїть явір над водою»
- в) «Віють вітри, віють буйні»
- г) «Ой там у полі криниченька»

10. Весільні пісні належать до:

- а) родинно-побутових пісень
- б) родинно-обрядових пісень
- в) календарно-обрядових пісень
- г) соціально-побутових пісень

11. Про непросту долю української дівчини – полонянки, яка звільняє з турецької неволі групу українських козаків, йдеться в

- а) думі «Буря на Чорному морі»
- б) пісні «Засвіт встали козаченьки»
- в) баладі «Лимерівна»
- г) думі «Маруся Богуславка»

12. Прочитайте рядки:

*Ой у лузі червона калина похилилася.
Чомусь наша слава Україна зажурилася.
А ми тую червону калину підіймемо,
А ми нашу славу Україну, гей-гей, розвеселимо.*

Це уривок з

- а) соціально-побутової пісні про козаків
- б) пісні січових стрільців
- в) історичної пісні про події Руїни
- г) історичної пісні про добу Хмельниччини

13. Прочитайте рядки:

*Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися
Та за свого миленького
Богу помолися.*

Це уривок з пісні

- а) «Ой Морозе, Морозенку»
- б) «Ой кувала зозуленька»
- в) «Засвіт встали козаченьки»
- г) «Козака несуть»

14. Стрілецькі та повстанські пісні належать до:

- а) соціально-побутових пісень
- б) історичних пісень XV – XVI ст.
- в) історичних пісень XVIII ст.
- г) історичних пісень XX ст.

15. До найдавніших фольклорних творів належать:

- а) історичні пісні
- б) соціально-побутові пісні
- в) календарно-обрядові пісні
- г) балади

16. Прочитайте рядки з народної пісні:

*Чи не той то хміль,
Що коло тичин в'ється?
Ой той то Хмельницький,
Що з ляхами б'ється.*

В уривку використано

- а) персоніфікацію
- б) анафору
- в) паралелізм
- г) метонімію

Давня українська література

1. Книжна література на українсько-руських землях з'явилася:
  - а) у часи татаро-монгольського іга
  - б) разом із запровадженням християнства на Русі
  - в) у XVIII ст.
  - г) у I ст. до н.е.
2. Вкажіть період активного розвитку оригінальної літератури Київської Русі:
  - а) I-III ст.
  - б) V-VI ст.
  - в) X-XIII ст.
  - г) X-XVIII ст.
3. Християнсько-культурним центром, звідки книжність поширювалась на Русь, була:
  - а) Римська імперія
  - б) Греція
  - в) Візантія
  - г) Болгарія
4. «Повість минулих літ» – це:
  - а) хроніка про життя руських князів
  - б) белетристична повість про минулі часи
  - в) історична і літературна пам'ятка, в якій історичні події викладено у формі літературних творів різних жанрів
  - г) епічний твір великого обсягу про героїчні події доби Козаччини

5. Яка тема не висвітлюється в «Повісті минулих літ»:
- а) про українських святих Антонія і Феодосія Печерських, Бориса та Гліба
  - б) про походи князя Олега на столицю Візантії
  - в) про хоробрість князя Данила Галицького
  - г) відомості про полян, древлян, сіверян та інші східнослов'янські племена
6. «Повість минулих літ» написана:
- а) у X ст.
  - б) між 1039-1118 рр.
  - в) у кінці XII ст.
  - г) між 1200-1292 рр.
7. Авторами «Повісті минулих літ» є:
- а) дружинники, учасники військових походів
  - б) невідомі народні автори
  - в) Нестор, Сильвестр та інші
  - г) Ярослав Мудрий та Володимир Мономах
8. Пам'ятка світової культури – «Слово про похід Ігорів» – знайдена і надрукована була:
- а) у 1800 р.
  - б) у 1292 р.
  - в) у XII ст.
  - г) у XVII ст.
9. Історичною основою поеми є:
- а) успішні походи князя Ігоря на греків
  - б) похід князя Ігоря з дружиною на Чернігівське князівство
  - в) невдалий похід князя Ігоря та його брата Всеволода проти половців
  - г) перемога князя Ігоря над половцями у Тмуторокані
10. Поема «Слово про похід Ігорів» була написана:
- а) у XI ст.
  - б) у кінці XII ст.
  - в) у XIII ст.
  - г) у XIV ст.
11. Князь Ігор був князем:
- а) Київським

- б) Чернігівським
- в) Галицьким
- г) Новгород-Сіверським

12. Головну ідею твору «Слово про похід Ігорів» висловлено устами:

- а) Ігоря Новгород-Сіверського
- б) князя Всеволода
- в) Святослава Київського
- г) Ярославни, дружини князя Ігоря

13. Головна ідея поеми:

- а) заклик до помсти «за рани Ігореві»
- б) засудження князівських міжусобиць та заклик до єдності Руської землі
- в) висловлення глибокого суму з приводу невдалого походу князя Ігоря
- г) заклик до вирішення гострих проблем з ворогами Київської Русі дипломатичними шляхами

14. До кого звертається Ярославна, дружина князя Ігоря, благаючи про допомогу:

- а) до Святослава Київського
- б) до князя Чернігівського
- в) до природних сил
- г) до половецьких князів

15. Утекти з половецького полону князю Ігорю допоміг:

- а) Всеволод
- б) вірні дружинники
- в) половець Овлур
- г) половці Ізак і Кончак

16. Автором «Слова про похід Ігорів» є:

- а) Нестор-літописець
- б) знамениті співці Боян і Ходина
- в) невідома високоосвічена людина, палкий поборник єдності руських земель
- г) один із дружинників князя Ігоря

Григорій Сковорода

1. Роки життя Г. Сковорода:
  - а) 1648-1702 рр.
  - б) 1700-1800 рр.
  - в) 1722-1794 рр.
  - г) 1740-1820 рр.

2. Навчальний заклад, в якому навчався Г.Сковорода:
  - а) Харківський університет
  - б) Києво-Могилянська академія
  - в) Острозька академія
  - г) Московський університет

3. З'ясуйте, в чому суть філософських пошуків Г.Сковорода:
  - а) віднайти доступне джерело збагачення
  - б) віднайти оптимальний шлях до професійного та соціального зростання
  - в) досягти стану, коли дух у людини веселий, думки спокійні, серце мирне, життя ясне і щасливе
  - г) заперечити сутність земного життя людини з її цілком природними проявами

4. Щастя письменник убачав:
  - а) у маєтках і славі
  - б) у великій дружній родині
  - в) у житті в злагоді із совістю, у єдності з природою, почутті свободи
  - г) у хліборобській праці

5. До літературної спадщини Г.Сковорода не входять:
  - а) пісні-вірші
  - б) філософські трактати і притчі
  - в) драматичні твори
  - г) байки

6. Який твір письменника став народною піснею:
  - а) «De Libertate»
  - б) «Гей поля, поля зелені»
  - в) «Всякому місту – звичай і права»
  - г) «Хто серцем чистий і душею»

7. Вірш Г. Сковороди «Всякому місту – звичай і права» використав:
- а) Іван Котляревський у поемі «Енеїда»
  - б) Іван Котляревський у п'єсі «Наталка-Полтавка»
  - в) Тарас Шевченко в поемі «Сон»
  - г) Григорій Квітка-Основ'яненко в повісті «Маруся»
8. Твір, в якому автор прославляє Богдана Хмельницького як борця за волю народу, це:
- а) «Всякому місту – звичай і права»
  - б) «De Libertate»
  - в) філософський трактат «Розмова, звана алфавітом, чи Буквар світу»
  - г) байка «Орел і Черепаха»
9. «Силою» Г. Сковорода називає:
- а) свої афоризми
  - б) епіграфи до творів
  - в) байку як літературний жанр
  - г) мораль байки
10. «Праця має стати для людини природною потребою» – це сила байки:
- а) «Чиж і Щиглик»
  - б) «Бджола та Шершень»
  - в) «Верблюд та Олень»
  - г) «Орел та Черепаха»
11. Вірш «Всякому місту – звичай і права» написаний віршовим розміром:
- а) ямбом
  - б) хореем
  - в) дактилем
  - г) анапестом
12. На могилі Г.Сковороди викарбували його вислів:
- а) Тоді лише пізнається цінність часу, коли він утрачений
  - б) Світ ловив мене, та не впіймав
  - в) Не змагай до того, що не дано від природи
  - г) Бери вершину і матимеш середину

Іван Котляревський

1. «Енеїду» І.Котляревського вважають:
  - а) найпізнішим твором давньої української культури
  - б) зразком героїчного епосу греків і українців
  - в) першим твором української літератури
  - г) українською копією однойменного твору Вергілія

2. До земних героїв поеми «Енеїда» належать:
  - а) Венера й Еол
  - б) Юнона і Нептун
  - в) Дідона й Турн
  - г) Меркурій і Вулкан

3. Прочитайте рядки і визначте, кому належать ці слова:

*Де обирає добро в упадку,
Забудь отця, забудь і матку,
Лети повинність іправлять...*

  - а) Енеєві
  - б) Евріалу
  - в) Зевсові
  - г) Турну

4. Через розлуку з Енеєм спалює себе:
  - а) Лавінія
  - б) Дідона
  - в) Сивілла
  - г) Юнона

5. Еней був:
  - а) сином царя Латина
  - б) онуком троянського царя
  - в) знатним римлянином
  - г) одним із небожителів Олімпу

6. У поемі «Енеїда» І. Котляревського не порушується проблема:
  - а) захисту рідної землі від ворогів
  - б) моральної нікчемності панівських класів
  - в) ролі митця в суспільстві
  - г) честі сім'ї, виховання дітей

7. «Енеїду» І. Котляревського називають енциклопедією українського(-ї)

- а) козацтва
- б) народознавства
- в) військової справи
- г) літератури

8. Вкажіть, чиї інтереси, традиції, прагнення висвітлює автор в образах героїв «Енеїди»:

- а) античних богів
- б) троянців
- в) українців
- г) латинян

9. Гумористична поезія, у якій «високий» та «низький» стилі міняються місцями, називається:

- а) байкою
- б) комедією
- в) бурлеском
- г) трагікомедією

10. Травестія – це:

- а) комедія часів середньовіччя
- б) літературна переробка, за якої твір серйозного або героїчного змісту перетворюється на жартівливий з комічними елементами
- в) спосіб декламування в античному театрі
- г) висміювання негативних явищ життя

11. «Енеїда» І. Котляревського написана віршовим розміром:

- а) дактилем
- б) анапестом
- в) хореєм
- г) ямбом

12. П'єса «Наталка Полтавка» І. Котляревського починається піснею:

- а) «Ой під вишнею, під черешнею»
- б) «Ой я дівчина Полтавка»
- в) «Віють вітри, віють буйні»
- г) «Гомін, гомін по діброві»

13. Вкажіть, у чому полягає новаторське значення п'єси І. Котляревського «Наталка Полтавка»

- а) це перший помітний драматичний твір про кохання
- б) у широкому показі української народнопісенної традиції
- в) автор взяв головну героїню з народу і показав її як ідеал молодої українки
- г) ремарки подаються російською мовою, а репліки дійових осіб – українською

14. Пісню Г.Сковороди "Кожному місту – звичай і права" в п'єсі "Наталка Полтавка" виконує:

- а) Наталка
- б) Микола
- в) возний
- г) виборний

15. Жанр п'єси "Наталка Полтавка" І. Котляревський визначив як:

- а) водевіль
- б) музичну драму
- в) малоросійську оперу
- г) мюзикл

16. Визначте, кому належать слова, присвячені І.Котляревському:

*Будеш, батьку, панувати,
Поки живуть люди;
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть!*

- а) Пантелеймону Кулішу
- б) Тарасу Шевченку
- в) Євгену Гребінці
- г) Петру Гулаку-Артемовському

Григорій Квітка-Основ'яненко

1. Григорій Квітка-Основ'яненко для написання першої української повісті "Маруся" вибрав такий ідейно-художній напрям:

- а) романтизм
- б) просвітительський реалізм
- в) класицизм
- г) сентименталізм

2. Яскравою ознакою сентименталізму як ідейно-художнього напрямку є зображення:

- а) типового героя в типових обставинах
- б) незвичайного героя в незвичайних обставинах
- в) переживань і почуттів простих людей, їхнього внутрішнього світу
- г) мінливості відчуттів і вражень героїв через слухові і зорові образи

3. Для портретної характеристики головних героїв повісті "Маруся"

Та що ж то за дівка була! Висока, прямесенька, як стрілочка, чорнявенька, очиці, як тернові ягідки, брівоньки, як на шнурочку, ..., а губоньки, як цвіточки розцвітають...

Хлопець гарний, русявий, чисто підголений; чуб чепурний, уси козацькі, очі веселесенькі, як зірочки; на виду рум'яний, моторний...

автор використовує:

- а) античні традиції змалювання природної краси людського тіла
- б) фольклорні традиції ідеалізації образу
- в) власну високохудожню творчу фантазію
- г) біблійні традиції

4. Естетичним ідеалом Г.Квітки - Основ'яненка став образ:

- а) Наума Дрота та його дружини Насті
- б) головної героїні повісті Марусі
- в) нареченого Марусі, Василя
- г) узагальненого персонажу: простого українського селянина

5. Автор повісті "Маруся" поставив за головну мету:

- а) показати правдиві картини сільської дійсності
- б) зачепити душу читача оповіддю про нещасливе кохання Марусі й Василя
- в) довести спроможність української мови виявляти найтонші порухи людської душі
- г) достовірно й етнографічно точно описати побут, звичаї, традиції та обряди українців

6. Маруся познайомила з Василем:

- а) біля церкви
- б) у місті на ярмарку
- в) на весіллі подруги
- г) на вечорницях

7. Наум Дрот не дав дозволу на одруження Марусі через те, що Василь:

- а) наймит
- б) буде змушений піти в солдати на двадцять п'ять років
- в) не їхнього соціального статусу
- г) таємно зустрічався з його дочкою

8. Повернувшись із заробітків і дізнавшись про смерть Марусі, Василь:

- а) через деякий час одружується з іншою дівчиною
- б) закінчує життя самогубством
- в) іде в монастир і там невдовзі з горя помирає
- г) живе з батьками Марусі як рідний син

9. Сюжетним елементом у композиції твору є:

- а) присвята
- б) опис інтер'єру
- в) ліричний відступ
- г) кульмінація

10. Кульмінацією повісті "Маруся" є:

- а) смерть Марусі
- б) зникнення Василя
- в) знайомство Марусі й Василя
- г) розповідь про родину Наума Дрота

11. Установіть відповідність:

а) вітерець заснув, і гілочки по садках, дрімаючи...	1. епітет
б) а слізоньки з очиць так і капотять!	2. порівняння
в) А що ми люди чесні і без худої науки, то от вам хліб святий у руки	3. фразеологізм
г) Зоставсь Василь і стоїть сам не свій	4. персоніфікація
д) Ось і зачервоніло на тій дорозі, і розіслалось, мов сукно	

Тарас Шевченко

1. Світове значення творчості Т.Шевченка виявляється:
- а) у зображенні подій доби Козаччини
  - б) в утвердженні українського світу як самодостатнього предмета зображення
  - в) у високопоетичному змалюванні української природи
  - г) у розкритті реалістичних подробиць із життя українського дореформеного села

2. Т.Шевченко, згадуючи і поцінуючи минуле, пише про майбутнє

*Наша дума, наша пісня,
Не вмре, не загине...
Он де, люде, наша слава,
Слава України!*

у творі:

- а) "Гайдамаки"
  - б) "До Основ'яненка"
  - в) "Сон"
  - г) "Мені однаково..."
3. За поданим фрагментом із твору Т.Шевченка

*Отаке-то на сім світі
Роблять людям люде!
Того в'яжуть, того ріжуть,
Той сам себе губить...
А завіщо? Святий знає.
Світ, бачся, широкий,
Та нема де прихилитись
В світі самотнім*

визначте його назву та ідею:

- а) "Катерина"; засудження занадто жорстоких норм народної моралі
  - б) "Гайдамаки"; заклик до єднання слов'янських народів
  - в) "Сон"; засудження самодержавства й кріпосництва в Російській імперії
  - г) "Тополя"; можливість перетворення людини в живу природу
4. Тарас Шевченко присвятив Василеві Жуковському твір:
- а) "Сон"

- б) "Кавказ"
- в) "Катерина"
- г) "Гайдамаки"

5. Критика української еліти, яка зневажає український народ, і заклик до соціального примирення заради відродження нації звучать у творі Т.Шевченка:

- а) "До Основ'яненка"
- б) "І мертвим, і живим, і ненародженим..."
- в) "Гайдамаки"
- г) "Заповіт"

6. Визначте, кому присвячена поема "Кавказ"

- а) Пантелеймону Кулішу
- б) Марку Вовчку
- в) Якову де Бальмену
- г) Івану Сошенку

7. До жанру послання належить твір Т.Г. Шевченка:

- а) "Як умру, то поховайте..."
- б) "Мені однаково..."
- в) "До Основ'яненка"
- г) "Думи мої, думи мої..."

8. Боротьба українського народу проти польсько-шляхетського панування в Україні – це тема твору Т.Г.Шевченка :

- а) "Заповіт"
- б) "Кавказ"
- в) "Гайдамаки"
- г) "Ісаія. Глава 35"

9. Заклик до повалення експлуататорського ладу й розбудови нового вільного суспільства – провідний мотив твору:

- а) "Мені однаково..."
- б) "Катерина"
- в) "Як умру, то поховайте..."
- г) "До Основ'яненка"

10. Засудження самодержавства і кріпосництва в Російській імперії, вірно-підданства й аморальності земляків-перевертнів – провідний мотив твору Т.Г. Шевченка:

- а) "Кавказ"

- б) "Сон"
- в) "Мені однаково..."
- г) "Марія"

11. Заклик до боротьби за національне і соціальне звільнення

*Борітеся - поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!*

звучить у творі Т. Шевченка:

- а) "Гайдамаки"
- б) "Кавказ"
- в) "Катерина"
- г) "Неофіти"

12. Рядки Т.Шевченка

*У всякого своя доля
І свій шлях широкий:
Той мурує, той руйнує,
Той неситим оком
За край світа зазирає,—
Чи нема країни,
Щоб загарбать і з собою
Взять у домовину.*

є фрагментом із твору:

- а) "До Основ'яненка"
- б) "Сон"
- в) "Гайдамаки"
- г) "Катерина"

13. Рядки з якого твору Т.Г. Шевченка стали афоризмами:

*"В своїй хаті своя й правда"
"Нема на світі України, немає другого Дніпра"
"Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була
своя"
"І чужому научайтесь, і свого не цурайтесь"*

- а) "Гайдамаки"
- б) "І мертвим, і живим..."
- в) "Сон"
- г) "Кавказ"

14. Символічний образ Прометея присутній у творі Т. Шевченка:

- а) "Неофіти"
- б) "Єретик"
- в) "Кавказ"
- г) "Гайдамаки"

15. Який вірш Т.Шевченка увійшов в цикл "В казематі":

- а) "Заповіт"
- б) "Мені однаково..."
- в) "До Основ'яненка"
- г) "Думи мої, думи мої"

16. У кінці поеми "І мертвим, і живим..." словами

*Обніміте ж, брати мої, найменшого брата, – нехай мати
усміхнеться, заплакана мати*

автор звертається:

- а) до своїх родичів
- б) до узагальнюючого образу християнських братів
- в) до вчених земляків-псевдопатріотів, аби вони об'єдналися із власним народом і перейняли його проблемами та інтересами
- г) до селян – українців

17. Установіть відповідність:

Назва твору

Уривок

- 1. "Гайдамаки"
- 2. "Катерина"
- 3. "Мені однаково..."
- 4. "І мертвим, і живим..."

а) *Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій – не своїй землі.*

б) *Подивіться на рай тихий,
На свою країну,
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну...*

в) *Ти нас ріжеш-заріж і їх:
Вони католики.
Чого ж ти став? Чом не
ріжеш?*

г) *Дивлюся: хати над шляхом
Та городи з стома церквами,
А в городах, мов журавлі,
Замоштрували москалі...*

д) *Ледве встала, поклонилась,
Вийшла мовчки з хати;
Осталися сиротами
Старий батько й мати.*

18. Установіть відповідність:

Художній засіб

1. Порівняння
2. Гіпербола
3. Персоніфікація
4. Антоніми

Приклад

- а) *Настане суд, заговорять і Дніпро, і
гори!*
- б) *І потече сторіками кров у синє море...*
- в) *Нема пекла, ані Раю!
Немає й Бога, тільки я!*
- г) *Так і з його, сердешного,
Кров, як воду, точить!..*
- д) *І в темній темниці...
Голодом замучив...*

Пантелеймон Куліш

1. Пантелеймон Куліш – автор першого в новій українській літературі:

- а) соціально-психологічного роману
- б) історичного роману
- в) ліричного вірша про кохання
- г) перекладу "Одіссеї" Гомера

2. Вкажіть, членами якого громадсько-політичного об'єднання були Т. Шевченко та П. Куліш:

- а) товариство любителів українського слова
- б) "Руська трійця"
- в) Кирило-Мефодіївське братство

г) Києво-Могилянська академія

3. Вкажіть матеріали якого літопису використав П. Куліш для написання роману "Чорна рада":

- а) Літопису Руського
- б) Історії Русів
- в) Літопису Самійла Величка
- г) Літопису Самовидця

4. Вкажіть, про які історичні події йдеться в романі П. Куліша "Чорна рада":

- а) про війну під проводом Богдана Хмельницького у 1648-1654 рр.
- б) про обрання нового гетьмана у Ніжині в 1663р.
- в) про трагічні наслідки для України поразки шведської армії під Полтавою
- г) про зраду Барабаша, сподвижника Б.Хмельницького

5. Визначте головний конфлікт роману "Чорна рада":

- а) перешкоди на шляху до щастя Лесі та Петра Шраменка
- б) конфлікт старшого та молодшого поколінь в образах батька та сина Шрамів
- в) боротьба за гетьманську булаву між Я. Сомком та І. Брюховецьким
- г) конфлікт між реєстровими козаками та міщанами

6. Головна ідея роману П.Куліша "Чорна рада":

- а) оспівування славного минулого козацької держави
- б) утвердження думки про необхідність національної злагоди українців
- в) возвеличення великого почуття – кохання
- г) неприйняття міжнаціональної ворожнечі різних суспільних верств

7. За задумом автора, носієм основної ідеї роману, «чия душа жила не на землі, а на небі» є:

- а) Кирило Тур
- б) Петро Шраменко
- в) Яким Сомко
- г) Чоловік Божий

8. Наскрізним композиційним прийомом у романі "Чорна рада" є:

- а) сни кожного героя твору
- б) образ дороги (від садиби Шрамів до Ніжина)
- в) позначення дати кожної події

г) підготовка до виборів гетьмана

9. Прочитайте рядки :

*...чоловічок сей був у короткій старенькій свитині, у
полотняних штанях, чоботи шкапові попротоптувані – і
пучки видно. Хіба по шаблі можна б здогадуватися, що воно
щось не просте: шабля аж горіла от золота...*

Це опис зовнішності:

- а) Гвинтовки
- б) Золотаренка
- в) Брюховецького
- г) Тетері

10. Прочитайте рядки:

*...зложити докупи обидва береги Дніпрові, щоб обидва ...
приклонились під одну булаву!...і буде велика одностайна
Україна!*

Ці слова належать:

- а) Петру Шраменку
- б) Кирилові Туру
- в) Якимові Сомку
- г) Івану Брюховецькому

11. Викупляти з неволі козаків уважав своїм призначенням:

- а) Черевань
- б) Божий Чоловік
- в) Михайло Шрам
- г) Кирило Тур

12. Втіленням запорозької вольниці, козацького лицарства та здатності на самопожертву в романі "Чорна рада" є:

- а) Черногорець, побратим Кирила Тура
- б) Кирило Тур
- в) Іван Золотаренко
- г) Яким Сомко

13. З'ясуйте, яка доля спіткала старого Шрама після перемоги І.Брюховецького:

- а) повернувся додому й продовжував проповідувати Слово Боже
- б) перейшов на бік Брюховецького
- в) був страчений як бунтівник

г) попросив захисту у московського князя

14. Пригадайте, що сталося з Лесею, дочкою Череваня, про що автор пише в кінці роману:

- а) Лесею віддали заміж за Вуяхевича
- б) Лесею забрав з собою Кирило Тур
- в) Петро Шраменко одружився з Лесею
- г) Леся зникла з хутора в невідомому напрямку

15. Уточніть, кому з героїв роману "Чорна рада" належить фраза: "Блюдітеся, да не порабощені будете!":

- а) Якиму Сомку
- б) священику Шраму
- в) Івану Брюховецькому
- г) Кирилу Туру

Марко Вовчок

1. Справжнє прізвище Марка Вовчка:

- а) Барвінок
- б) Вілінська
- в) Косач
- г) Пчілка

2. Слова про Марка Вовчка:

*Господь послав
Тебе нам, кроткого пророка
І обличителя жестоких
Людей неситих. Світе мій!
Моя ти зоренько святая!
Моя ти сило молодая!
Світи на мене...
Пророче наш, моя ти доне!*

написав:

- а) П. Куліш
- б) О. Маркович
- в) М. Некрасов
- г) Т. Шевченко

3. Визначте ідейно-тематичну спрямованість оповідань зі збірки Марка Вовчка «Народні оповідання»:

- а) показ революційно-активного селянства
- б) зображення героїв із селянського середовища, здатних на активну боротьбу
- в) зображення людей з українського закріпаченого села, які позбавлені
- будь-яких можливостей волевиявлення, хоч і усвідомлюють своє рабське становище
- г) зображення українського села в його побутовій та звичаєво-обрядовій народній традиції

4. Вкажіть, хто допоміг молодій невідомій письменниці Марко Вовчок надрукувати збірку «Народні оповідання» в одному з петербурзьких літературних журналів:

- а) Євген Гребінка
- б) Григорій Квітка-Основ'яненко
- в) Пантелеймон Куліш
- г) Тарас Шевченко

5. Визначте в «Народних оповіданнях» Марка Вовчка новаторську форму, яка додає суттєвої переконливості оповіді про трагічне життя покріпаченого селянства:

- а) насичення оповідань художніми засобами
- б) розповідь від першої особи
- в) багата на влучне слово та приказки мова
- г) детальний опис традицій та звичаїв українців

6. Вкажіть, про який період з історії України йдеться в оповіданні Марка Вовчка «Максим Гримач»:

- а) часи Київської Русі
- б) часи, коли панували в Україні Польща і Московщина
- в) пореформений період українського села
- г) кінець XIX-XX ст.

7. З'ясуйте, що стоїть на перешкоді щастю закоханих Катрі і Семена:

- а) майнова нерівність. Катря – з багатой родини, а Семен – бідняк
- б) соціальна нерівність. Семен – не вільна людина, а кріпак
- в) молодий вік Катрі
- г) особиста неприязнь Максим а Гримача до Семена

8. Після звістки про загибель Семена Катря:

- а) через деякий час вийшла заміж за сотника
- б) наклала на себе руки
- в) усамітнілась в будинку на довгі 5 років
- г) пішла в монастир

9. Марко Вовчок знала і зуміла майстерно відтворити *«такі тайни історичної душі українського народу і такі глибини, яких тепер уже ніхто не знає або виповісти не вміє»*.

Ці слова належать:

- а) Івану Франку
- б) Тарасу Шевченку
- в) Пантелеймону Кулішу
- г) Дмитру Писареву

Іван Нечуй-Левицький

1. Вкажіть, у якому вищому навчальному закладі навчався І. Нечуй-Левицький:

- а) Київський університет
- б) Київська духовна академія
- в) Харківський університет
- г) Полтавський університет

2. Вкажіть, хто з відомих українських письменників назвав І. Нечуя-Левицького «всеобіймаючим оком України», «артистом зору»:

- а) Т. Шевченко
- б) І. Франко
- в) Леся Українка
- г) О. Маковей

3. Іван Нечуй-Левицький - яскравий представник:

- а) реалістичного напрямку в українській літературі
- б) українського романтизму
- в) класичного бароко
- г) неокласицизму

4. Вкажіть, що є предметом зображення в повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я»:

- а) трагічні події в українському селі, пов'язані з підготовкою до реформи 1861р.
- б) традиційний патріархальний устрій українського села

- в) сім'я як середовище безперервних конфліктів, зумовлених надто великою кількістю людей
- г) розшарування селянства, розпад патріархальних норм родинного життя під тиском пореформених обставин, темрява і нещасття, індивідуалізм

5. За жанром повість «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького:

- а) соціально-психологічна
- б) історична
- в) соціально-побутова
- г) пригодницька

6. Визначте специфічність гумору в повісті «Кайдашева сім'я»:

- а) гумор з елементами іронії, наближеної до сатири
- б) викривальний сміх
- в) сміх крізь сльози співчуття
- г) гумор заради розваги

7. Вкажіть, що заперечує автор у повісті «Кайдашева сім'я», створюючи комічні ситуації і сцени:

- а) необхідність відокремлення господарства старшого брата Карпа від молодшого брата Лавріна зі своїм господарством
- б) крутий характер Марусі Кайдашихи
- в) постійне вживання спиртного старим Кайдашем
- г) зумовлене пореформеною психологією селянина безглузде марнування життя і здоров'я на суперечки, які порушують цілісність і міцність родини

8. Прочитайте рядки з повісті «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького:

Кайдашиха помила по лікті руки й кинулась зі злістю на діжу, як на свого ворога. Тісто в діжі аж запицало і неначе заплямкало губами під її руками. Мелашка знала, що не вгодила свекрусі, і стояла ні в сих ні в тих серед хати та дивилась на замазані руки.

В уривку використано:

- а) гіперболу й алегорію
- б) порівняння і фразеологізм
- в) персоніфікацію і оксиморон
- г) порівняння та літоту

9. Установіть відповідність:

Героїня

1. Кайдашиха
2. Мотря
3. Мелашка
4. баба Палажка

Репліка:

- а) Це нечиста сила мене давила... Двадцять пасок з'їла в Києві, а за двадцять першою такий гріх трапився.
- б) Одривай хату од цих злиднів! Що б там не коштувало, одривай, а ні, я сама одірву.
- в) Не жаль мені ні села, ні роду, жаль мені тільки чоловіка. Мабуть, він за мною побивається, коли одразу так залило мою душу сльозами.
- г) Шкода мені тебе! У мене ще не було такої доброї та робочої наймички, як ти.
- д) Скинь її з драбини додола, нехай собі голову скрутить, щоб знала, як лазити на наше горище.

10. Прочитайте рядки з повісті «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького:

Не чорна хмара із синього моря наступила, то виступала Мотря з Карпом з-за своєї хати до тину. Не сиза хмара над дібровою вставала, то наближалася до тину стара видроока Кайдашиха, а за нею вибігла з хати Мелашка з Лавріном, а за ними повибігали всі діти.

У цьому уривку комічний ефект досягається через:

- а) гротескні характеристики членів родини
- б) змішування стилів - високого епічного з побутовим
- в) уживання старослов'янізмів в описі побутової сцени
- г) надмірне використання зниженої лексики

11. До композиційних особливостей повісті «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького **не** належить:

- а) поділ твору на дев'ять частин
- б) розгортання подій переважно в одному селі
- в) детальний опис весілля Карпа і Лавріна
- г) розкриття характерів героїв через діалоги

Панас Мирний

1. Роки життя і місце народження Панаса Мирного:
  - а) 1838-1918 рр., Київщина
  - б) 1845-1920рр., м. Київ
  - в) 1849-1920рр., м. Миргород на Полтавщині

г) 1833-1907рр., Орловська губернія в Росії

2. Справжнє прізвище Панаса Мирного:

- а) Тобілевич
- б) Рудченко
- в) Очерет
- г) Левицький

3. Назвіть співавтора роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- а) І. Франко
- б) І. Білик
- в) І. Нечуй-Левицький
- г) М. Вовчок

4. Вкажіть подію і твір, що передували задуму роману-епопеї «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- а) реформа 1861 року і повість «Лихо давнє й сьогочаснє»
- б) мандрівка навесні 1972 року та враження від неї, описані Панасом Мирним у нарисі «Подоріжжя від Полтави до Гадячого»
- в) життя села Піски та його відображення у повісті «Голодна воля»
- г) особисті враження та переживання автора, відображені в повісті П. Мирного «Чіпка».

5. Визначте головну проблему роману-епопеї «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- а) неможливість соціальної реалізації героя за умов кріпацтва
- б) конфлікти між багатими і бідними як головний конфлікт ХІХ ст.
- в) конфлікт «пропащої сили» з патріархальним середовищем пореформеного села
- г) конфлікт батьків і дітей

6. З'ясуйте, у чому виявляється новаторство роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- а) у створенні першого зразка соціально-психологічного роману
- б) у створенні багатогранного образу селянина-борця
- в) у всебічному показі життя українського пореформеного села
- г) у показі причин розшарування селянства

7. «Будинок з багатьма прибудовами і надбудовами» – цю характеристику роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» дано за:

- а) широку тематику
- б) розмаїтість ідей
- в) складну композицію
- г) багатосюжетність

8. Визначте домінанту образу Чіпки з роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

- а) образ репрезентує сильні, відважні натури, які не скніють під гнітом згубного середовища, а повстають проти нього
- б) образ Чіпки стверджує ідею вродженої схильності до певного типу поведінки
- в) образ утверджує думку про те, що лише особистою збройною боротьбою можна перемогти соціальну кривду
- г) образ Чіпки – це тип людини, цілком залежної від обставин і середовища, в якому перебуває

9. Прочитайте рядки з роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»:

Таких парубків часто-густо можна зустріти по наших хуторах та селах. Одно тільки в нього неабияке - дуже палкий погляд, бистрий, як блискавка. Ним світилась якась незвичайна сміливість і духовна міць разом з якоюсь хижою тугою...

У цьому уривку описано:

- а) Грицька Чупруненка
- б) Чіпку Варениченка
- в) Максима Гудзя
- г) Тимофія Лушню

10. Прізвища Хрущ, Хрущов, Притика в романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» мали:

- а) дід Улас
- б) Іван Вареник
- в) Матня, Лушня і Пацюк
- г) Чіпка Варениченко

11. Вкажіть, яким правилом керується в житті «чесний труженик» Грицько Чупруненко:

- а) «Береженого й Бог береже»
- б) «Своя сорочка ближче до тіла»

- в) «А що люди про мене скажуть?»
 г) «Коли б можна - увесь би цей світ виполонив, а виростив новий... Тоді б, може, й правда настала!»

12. Словами:

Сам – предводитель; родичі-урядники; справник, суддя, підсудки – все то зяті, родичі зятів, племінники... Прибрав до своїх лап цілий повіт...

автори роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» характеризують:

- а) Максима Гудзя
 б) Василя Польського
 в) Чіпку Варениченка
 г) сотника Саєнка

13. Установіть відповідність:

Художній засіб

Приклад

1. Метонімія

а) *Дощ давно вже перестав, хмари розійшлися, вийшов ясний місяць...*

2. Іронія

б) *... землянка, така ще недавно привітна, тепла, стала холодною та неодрадною.*

3. Тавтологія

4. Антоніми

в) *Мирін сидить, насутивши брови..., з-під густих брів блискає блискавка...*

г) *Як зачули люди, то замалим не все село вибігло з хат...*

д) *Заліз у якийсь полк (пан Польський), терся до передніх вельмож, поки таки дотерся до генерала...і до Пісок!*

14. Установіть відповідність:

Герой

Вчинок

1. Максим Гудзь

а) убиває панського сторожа

2. Галя

б) отримує за службу орден Георгія

3. Чіпка в) відмовляється за гроші від одруження з
4. Чижик Галею
г) вішається з горя
д) може «поправити діло» за хабаря 50 рублів

15. Слова про Панаса Мирного

*Під сукном віцмундира в цій людині билосся палке серце
патріота, справжнього гуманіста, митця глибоко
демократичних переконань*

належать:

- а) І. Франку
- б) Т. Шевченку
- в) Лесі Українці
- г) О. Гончару

Іван Карпенко-Карий

1. Назвіть регіон України, в якому народився і тривалий час працював І. Карпенко-Карий:

- а) Харківщина
- б) Кіровоградщина
- в) Київщина
- г) Полтавщина

2. Початок нового українського театру пов'язують із виставою:

- а) «Назар Стодоля» Т.Шевченка
- б) «Наталка Полтавка» І. Котляревського
- в) «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка
- г) «Маруся Богуславка» М. Старицького

3. До українського Театру корифеїв не належав:

- а) Микола Кропивницький
- б) Микола Садовський
- в) Іван Карпенко-Карий
- г) Іван Котляревський

4. Справжнє прізвище І.Карпенка-Карого:

- а) Садовський
- б) Карпенко
- в) Тобілевич
- г) Саксаганський

5. Вкажіть п'єсу, автором якої не є І. Карпенко-Карий:
- а) «Сто тисяч»
  - б) «Хазяїн»
  - в) «Не судилось»
  - г) «Сава Чалий»
6. За жанровою ознакою «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого – це:
- а) трагедія
  - б) власне драма
  - в) комедія
  - г) водевіль
7. Визначте, яку основну проблему порушив автор в п'єсі «Мартин Боруля»:
- а) розшарування українського селянства на «хазяїв» та голоту
  - б) безмірна любов нових хазяїв села до стягання без жодної іншої мети
  - в) підміна особистісних етичних цінностей становою приналежністю (повагою за чином)
  - г) проблема відступництва та зради заради особистої користі
8. Мартин Боруля не хоче віддавати свою дочку Марисю за Миколу, тому що:
- а) він посварився з його батьком Гервасієм Гуляницьким
  - б) Марися любить іншого хлопця
  - в) Микола має погану репутацію
  - г) вважає, що його дочці, майже дворянці, простий мужик не пара
9. Вкажіть, чим закінчилися заручини Марисі з Націєвським:
- а) Марися погодилася вийти заміж за Націєвського
  - б) Націєвський крадькома тікає з заручин, вважаючи, що його хочуть обдурити.
  - в) Націєвському вдалося переконати Марисю, що вона полюбить його, коли пізнає ближче
  - г) незважаючи на протести Марисі, Мартин Боруля домовляється з Націєвським про весілля, обіцяючи йому багатий посаг
10. Розв'язкою трагікомедії «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого є:
- а) звільнення Степана зі служби в земському суді

- б) покарання Націєвського Мартином Борулею за втечу з заручин
- в) вимога Красовського звільнити орендовану землю
- г) розпач Мартина Борулі в зв'язку з відмовою Сенату підтвердити його дворянське походження

11. Виберіть визначення комедії як жанру драматичного твору:
- а) Комедія – це кілька актова п'єса, що ґрунтується на гострому непримиренному конфлікті особистості, що прагне втілити свої творчі потенції, з об'єктивною неможливістю їх реалізації
  - б) Комедія – одноактна п'єса з анекдотичним сюжетом, наповнена динамічними діалогами, піснями, танцями
  - в) Комедія – це твір, у якому засобами гумору та сатири розвінчуються негативні суспільні та побутові явища, розкривається смішне в навколишній дійсності чи людині
  - г) Комедія – п'єса соціального чи побутового характеру з гострим конфліктом, який розвивається у постійній напрузі

12. Слова про Івана Карпенка-Карого
Іван Тобілевич «перший виступив за межі шаблону – отієї етнографічної, з неодмінним коханням у центрі драми й дав початки серйозної комедії...»

належать:

- а) І. Франку
- б) М. Рильському
- в) С. Єфремову
- г) О. Гончару

Іван Франко

1. Роки життя та місце народження І. Франка:

- а) 1845-1900 рр., м. Київ
- б) 1845-1907 рр., м. Львів
- в) 1856-1916 рр., с. Нагуєвичі на Львівщині
- г) 1834-1888 рр., м. Івано-Франківськ

2. Слова І.Франка

*Голос духа чути скрізь:
По курних хатах мужицьких,
По верстатах ремісницьких,
По місцях недолі й сліз.
І де тільки він роздасться,
Щезнуть сльози, сум, нещастя...*

є в поезії:

- а) «Декадент»
- б) «Безмежнеє поле»
- в) «Легенда про вічне життя»
- г) «Гімн»

3. Вірш «Гімн» І.Франка входить до збірки:

- а) «Скорбні пісні»
- б) «З вершин і низин»
- в) «Мій Измарагд»
- г) «Із днів журби»

4. Поезія у збірці І.Франка «З вершин і низин» – це:

- а) філософська лірика
- б) громадянська лірика
- в) пейзажна лірика
- г) інтимна лірика

5. Провідна тема збірки І.Франка «З вершин і низин»:

- а) боротьба народу за світле майбутнє, прославлення стійкості борців, вираження несхитної віри в перемогу
- б) туга і страждання ліричного героя, який перебуває у конфлікті із середовищем
- в) страждання ліричного героя через нерозділене кохання
- г) роздуми про те, чим є людське життя, про його сенс, цінність

6. Характеристикою

Узагальнена назва ліричних творів, в яких актуалізуються соціальні та національні мотиви. Така лірика сприяє формуванню національної свідомості та гідності, розбудові націотворчих та державотворчих тенденцій, утвердженню моральних цінностей

передано особливості:

- а) пейзажної лірики
- б) громадянської лірики
- в) філософської лірики
- г) алегорично-сатиричної лірики

7. Слова І.Франка

*В житті ти мною згордувала,
Моє ти серце надірвала,
Із нього визвала одні
Оті ридання голосні –*

Пісні...

є в поезії:

- а) «Я не надіюсь нічого...»
- б) «Тричі мені являлася любов»
- в) «Чого являєшся мені у сні?»
- г) «Сікстинська Мадонна»

8. Вірш І. Франка «Чого являєшся мені у сні?» входить до збірки:

- а) «Мій Ізмарагд»
- б) «Зів'яле листя»
- в) «Із літ моєї молодості»
- г) «Із днів журби»

9. Характеристику

Узагальнена назва ліричного твору, у якому розкривається широкий діапазон душевних переживань, почуття ліричного героя постають найяскравішим художнім документом історії людського серця

має тематична група:

- а) громадянська лірика
- б) пейзажна лірика
- в) інтимна лірика
- г) філософська лірика

10. Поему «Мойсей» І.Франко написав:

- а) у переддень революції 1917 р.
- б) у 1905 році як відгук на події російської революції
- в) незадовго до своєї смерті
- г) у 1900 році

11. Головна ідея поеми «Мойсей» І.Франка – це:

- а) засудження пророка за недотримання даного народові слова
- б) оспівування славного минулого єврейського народу
- в) заклик вірити у свій народ, позбутися рабської психології й будувати нове життя
- г) засудження молодого покоління через його недалекоглядність

12. Головний герой поеми «Мойсей»:

- а) Мойсей
- б) народжений і відроджений героєм-пророком народ
- в) Авірон, представник молодого покоління
- г) князь конюхів Єгошуа

13. Визначте, до кого звертається Єгова зі словами:

А що ти усомнивсь на момент

Щодо волі моєї,

То побачивши сю вітчину,

Сам не вступиш до неї.

- а) до пророка Мойсея
- б) до демона пустелі Азазеля
- в) до Датана
- г) до єврейського народу

14. Прочитайте рядки із поеми «Мойсей» І. Франка

Маловіре, ще ти не почавсь

В материнській утробі,

А я кожний твій віддих злічив,

Кожний волос на тобі.

Твір написаний віршовим розміром:

- а) ямбом
- б) дактилем
- в) амфібрахієм
- г) анапестом

15. Установіть відповідність:

Герой

Вчинок

1. Азазель	а) карає пророка за сумнів
2. Єгошуа	б) закликає: «До походу! До бою!»
3. Датан	в) веде свій народ до землі обітваної
4. Єгова	г) закликає народ закидати пророка камінням
	д) намагається підірвати віру Мойсея

16. Установіть відповідність:

Художній засіб

Приклад

1. алітерація	а) Задарма в слові твому іскряться І сила, й м'якість, дотеп, і потуґа...
2. алегорія	б) Ті слова про обіцяний край Для їх слуху – се казка...
3. епітет	в) В золотім океані вас все Буде спраґа томити...
4. порівняння	г) І ревнув понад горами грім д) Мовив терен: «Се добре вам хтось Підповів таку раду...»

Михайло Коцюбинський

1. М. Коцюбинський після закінчення Вінницького реального училища за фахом був:
  - а) землевпорядником
  - б) вчителем
  - в) юристом
  - г) комерсантом

2. Мистецтвий напрям, що мав основним завданням витончене відтворення особистісних вражень і спостережень, мінливих миттєвих відчуттів та переживань, особливий лаконізм прози, багатство зорових і слухових образів – це:
  - а) сентименталізм
  - б) романтизм
  - в) експресіонізм
  - г) імпресіонізм

3. Новела «Intermezzo» М. Коцюбинського:
  - а) документальна
  - б) пригодницька
  - в) автобіографічна
  - г) фантастична

4. Вкажіть на найсуттєвіші ознаки новели нового типу у творчості М. Коцюбинського:
  - а) драматизм та експресивність
  - б) ліризм та експресивність
  - в) ліризм і психологізм
  - г) психологізм і реалізм

5. Новела «Intermezzo» М. Коцюбинського присвячена:
  - а) Лесі Українці
  - б) дружині
  - в) кононівським полям
  - г) нивам у червні

6. Вкажіть, про кого йдеться у новелі М. Коцюбинського «Intermezzo»:
  - а) про інтелігента, який відчуває тимчасову втому від напруженої просвітницької праці

- б) про людину, яку втомило місто, і яка прагне заспокоєння та усамітнення
- в) про громадського діяча, який, незважаючи на втому, постійно думає про різні політичні форми боротьби за соціальну справедливість
- г) про митця, який відчуває емоційне виснаження після тривалої, але плідної праці

7. Ознакою драматичного твору в новелі «Intermezzo» М. Коцюбинського є:

- а) розповідь селянина про п'ятьох голодних діток
- б) розгортання дії переважно в одному місці
- в) перелік дійових осіб на початку твору
- г) переживання ліричного героя

8. До «мінорних» дійових осіб новели «Intermezzo» належить (належать):

- а) Жайворонки
- б) Залізна рука города
- в) Сонце
- г) Ниви у червні

9. Композиційною особливістю новели «Intermezzo» М. Коцюбинського є:

- а) розповідь від третьої особи
- б) розповідь від першої особи
- в) перебіг подій упродовж однієї доби
- г) кульмінація на початку твору

10. Прочитайте уривок із новели «Intermezzo»:

Прощайте. Йду поміж людьми. Душа готова, струни тугі, налажені, вона вже грає...

Цей епізод твору є:

- а) зав'язкою
- б) розвитком дії
- в) кульмінацією
- г) розв'язкою

11. Вкажіть, який регіон України зображено з етнографічною деталізацією звичаїв і побуту у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»:

- а) Галичину

- б) Гуцульщину
- в) Буковину
- г) Поділля

12. За ідейно-тематичним спрямуванням повість «Тіні забутих предків» М.Коцюбинського близька до твору:

- а) «Наталка Полтавка» І. Котляревського
- б) «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка
- в) «Лісова пісня» Лесі Українки
- г) «Катерина» Тараса Шевченка

13. Повісті «Тіні забутих предків» М.Коцюбинського властиві ознаки:

- а) реалізму і класицизму
- б) експресіонізму і символізму
- в) неоромантизму й імпресіонізму
- г) сентименталізму й бароко

14. У повісті «Тіні забутих предків» М.Коцюбинського порушені всі названі проблеми, крім:

- а) язичництва і християнства
- б) життя і смерті
- в) митця і суспільства
- г) кохання і ненависті

15. Установіть відповідність:

<u>Герой</u>	<u>Дія</u>
1.Іван	а) видобуває у старий спосіб вогонь
2.Марічка	б) постійно ворожить, зраджує близькій людині
3.Палагна	в) потопає в Черемоші
4.ватаг	г) уважає свою дитину підкинутим бісням
	д) покидає рідне село й повертається через шість років

16. Установіть відповідність:

<u>Художній засіб</u>	<u>Приклад</u>
1.тавтологія	а) стоїш тут маленький, як бадилина в полі
2.порівняння	б) зеленим сміхом засміялися трави
3.антоніми	

- 4.діалектизм
- в) ...і все розпливалось в червонім вогні, в якому згоріло його життя
  - г) навіть маржинка не давала колишньої втіхи
  - д) ...на всьому світі тільки дві барви: в зеленій – земля, в блакитній – небо...

17. Установіть відповідність

<u>Діалектизм</u>	<u>Лексичне значення</u>
1.газда	а) вогнище
2.царинка	б) хазяїн
3.ватра	в) гірська стежка
4.плай	г) обгороджений сінокіс близько до оселі
	д) безлісні гори

18. Повість «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського екранізував:

- а) Юрій Іллєнко
- б) Олександр Довженко
- в) Сергій Параджанов
- г) Іван Миколайчук

19. Повесть «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського закінчується реченням:

- а) Другої днини знайшли пастухи ледве живого Івана
- б) Під вікнами сумно ридали трембіти
- в) Тяжкі часи настали в родині Івана по смерті газди
- г) Для праці-будні, для ворожіння – свято

Леся Українка

1. Вкажіть роки життя і місце народження Лесі Українки:

- а) 1871-1913 рр.; м. Новоград-Волинський
- б) 1850-1900 рр.; м. Луцьк
- в) 1865-1905 рр.; м. Київ
- г) 1875-1913 рр.; м. Кутаїсі

2. Справжнє прізвище Лесі Українки:

- а) Вілінська
- б) Кобринська
- в) Косач
- г) Драгоманова

3. У перекладі з латинської українською мовою слова назви поезії Лесі Українки «Contra spem spero!» означають:

- а) Пам'ятай про життя!
- б) Без надії сподіваюсь!
- в) Я мислю, отже, існую!
- г) Життя без свободи – ніщо

4. Провідним мотивом вірша «Contra spem spero!» Лесі Українки є:

- а) любов до рідного краю, його історії, традицій, культури
- б) засвідчення невпокореності долі, бажання жити й працювати незважаючи на важку хворобу
- в) місце митця в суспільному житті
- г) віра в щастя кожної людини

5. Прочитайте рядки із поезії Лесі Українки «Contra spem spero!» та визначте основний художній засіб, використаний у вірші:

*Ні, я хочу крізь сльози сміятись
Серед лиха співати пісні...
Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіять барвисті квітки...*

- а) порівняння
- б) паралелізм
- в) антитеза
- г) оксиморон

6. Прочитайте уривок із вірша «Contra spem spero!» Лесі Українки та визначте віршовий розмір твору:

*Я на гору круту, крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.*

- а) ямб
- б) хорей
- в) амфібрахій
- г) анапест

7. У драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки оспівано красу:

- а) Полісся
- б) Поділля
- в) Буковини
- г) Галичини

8. Жанр феєрія можна означити словами:

- а) чуттєвий, сентиментальний
- б) фантастичний, казковий
- в) пригодницький, непередбачуваний
- г) музичний, пісенний

9. Визначте головну тему драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня»:

- а) віковична драма нерозділеного кохання
- б) перемога вільного високодуховного життя над буденщиною, обивательщиною
- в) проблема реалізації творчої особистості
- г) проблема конфлікту природного життя людини і цивілізаційних форм господарювання

10. Композиційну особливість драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки вказано в рядку:

- а) відсутність чіткого поділу на дії та акти
- б) поділ на три дії, кожна з яких починається пейзажем відповідної пори року
- в) порушення хронологічної послідовності в розгортанні подій
- г) розгортання подій упродовж трьох років, кожен з яких різний за настроєм

11. Слова «Я маю в серці те, що не вмирає!» належать:

- а) Лукашу
- б) Перелеснику
- в) Мавці
- г) Русалці Польовій

12. Прочитайте уривок із драми-поезії «Лісова пісня» Лесі Українки
*... молодий, дуже білявий, синьоокий, з буйними і разом плавкими
рухами; одяга на йому міниться барвами, від каламутно-жовтої
до ясно-блакитної, і поблискує гострими золотистими іскрами.*

У цих рядках описується:

- а) Перелесник
- б) Водяник
- в) Той, що греблі рве
- г) Лісовик

13. Бездуховність й обивательську обмеженість утілено в образі:

- а) Дядька Лева
- б) Лукаша
- в) Килини

г) Того, що в скалі сидить

14. Прочитайте уривок із драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки:

І снилися мені все білі сни:

На сріблі сяли ясні самоцвіти,

Стелилися незнані трави, квіти....

У цих рядках використано художній засіб:

- а) анафору
- б) порівняння
- в) алітерацію
- г) метонімію

15. Перетворення людини на рослину (Мавки на вербу) чи тварину (Лукаша на вовкулаку) властиве фольклорному жанру:

- а) думі
- б) баладі
- в) билині
- г) колядці

16. У драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки порушені всі названі проблеми, крім:

- а) краси людських взаємин
- б) сутності щастя
- в) історичної правди
- г) взаємного кохання

17. Установіть відповідність:

Дійова особа

- 1. дядько Лев
- 2. Перелесник
- 3. Лісовик
- 4. Той, що в скалі сидить

Вчинок

- а) ріже свого пальця, щоб урятувати красу Русалки Польової
- б) перетворює Лукаша на вовкулаку
- в) забирає Мавку під землю
- г) рятує Мавку, огортаючи вербу вогнем, на яку вона перетворилась
- д) захищає дуб від охочих його зрубати

18. Установіть відповідність:

Художній засіб

- 1. риторичне запитання
- 2. риторичне звертання
- 3. анафора

Приклад

- а) О, сліз таких вже вилито чимало,-
Країна ціла може в них втопитись...
- б) Гетьте, думи, ви, хмари осінні!

4. гіпербола

Тож тепера весна золота!
в) Я на вбогім сумнім перелозі
Буду сіяць барвисті квітки,
Буду сіяць квітки на морозі
Буду лить на них сльози гіркі
г) Сі очі бачили скрізь лихо і насилля
А тяжчого від твого не видали...
д) Чи то так у жалю, в голосінні
Проминуть молодії літа?

Василь Стефаник

1. Василь Стефаник – представник:
  - а) Харківської школи романтиків
  - б) «Руської трійці»
  - в) «Покутської трійці»
  - г) Кирило-Мефодіївського братства

2. На формування Василя Стефаника як письменника значно вплинуло навчання на медичному факультеті:
  - а) Київського університету Святого Володимира
  - б) Петербурзького університету
  - в) Варшавського університету
  - г) Краківського університету

3. Василь Стефаник прославився в українській літературі як майстер:
  - а) соціально-психологічної повісті
  - б) психологічної новели
  - в) історичного роману
  - г) притчового оповідання

4. Значення творчості В. Стефаника в українській та світовій літературі полягає:
  - а) у зображенні життя гуцульських селян (ця тема раніше не була представлена в літературі)
  - б) у вдалому і майстерному введенні розмовної діалектної лексики до літературного вжитку
  - в) у майстерності розкриття соціального конфлікту
  - г) в умінні в малому за обсягом психологічному творі передати картини людського життя

5. Події в новелі «Камінний хрест» В. Стефаника відбуваються:
- а) за часів кріпаччини
  - б) під час Першої світової війни
  - в) наприкінці XIX – на початку XX ст.
  - г) після революції 1917 року
6. Темою новели «Камінний хрест» В. Стефаника є:
- а) смерть селянина від тяжкої праці на землі
  - б) еміграція західноукраїнської родини
  - в) тяжке життя селянина в умовах кріпацтва
  - г) життя людини в гармонії з природою
7. Символом розпачу від прощання з рідним краєм в новелі «Камінний хрест» В. Стефаника є:
- а) горб
  - б) хрест
  - в) танець
  - г) хата
8. Визначте образ-символ новели В. Стефаника «Камінний хрест», який виражає безмежне трудолюбство, муки, терпіння та самовіддану любов до землі Івана Дідуха:
- а) кам'яний хрест на горбі Івана Дідуха
  - б) супряга коня та його хазяїна Івана Дідуха
  - в) горб – земля головного героя
  - г) прощальний обід у родині Дідухів напередодні еміграції
9. Репліка *«За цим краєм не варто собі туск до серця брати! Ця земля не годна кілько народа здержати та й кількі біди вітримати»* належить:
- а) Іванові Дідуху
  - б) Катерині
  - в) синові Івана
  - г) одному з односельців
10. Кульмінацією новели «Камінний хрест» В. Стефаника є:
- а) розповідь Івана односельцям про хрест
  - б) звернення Івана Дідуха до дружини
  - в) танець Івана Дідуха з дружиною
  - г) пісня про загублені молоді літа
11. Установіть відповідність:

Художній засіб

1. метонімія
2. персоніфікація
3. фразеологізм
4. порівняння

Приклад

- а) Догори ліз кінь, як по леду...
- б) Вік свій збув на тім горбі.
- в) Спросив Іван ціле село.
- г) Очі замиготіли великим жалем, а лице задрожало...
- д) Сонце... малює по нім маленькі фосфоричні звізди.

12. Новела «Камінний хрест» В. Стефаника – це твір:

- а) реалістичний
- б) романтичний
- в) імпресіоністичний
- г) експресіоністичний

13. Установіть відповідність:

Стильові течії модернізму

Ознаки

1. символізм	а) намагання героя наблизити дійсність до мрій, сильний герой
2. неоромантизм	б) відтворення сутності предметів та ідей через знаки
3. імпресіонізм	в) об'єктивне зображення дійсності, типовий герой у типових обставинах
4. експресіонізм	г) мінливість вражень та відчуттів героя, зорові й слухові образи д) повсякденний біль героя, невтішне майбутнє, контрасти

14. З'ясуйте, у чому полягає специфіка зображення, опису психологічного стану героїв у новелах В. Стефаника:

- а) у використанні оригінальних авторських образів-символів
- б) у застосуванні прийому образного паралелізму між психологічним станом людини і явищами природи
- в) автор психологічний стан героя передає через його вчинки
- г) опис психологічного стану передано через детальне портретне зображення

Ольга Кобилянська

1. Визначте центральний образ більшості творів О. Кобилянської:

- а) надлюдина ніцшеанського типу
- б) селянин-трудолюбивець з рідної Буковини

- в) жінка – виходець із середньої верстви дрібно-містечкової буржуазії, що піднімається над оточенням, протистоїть йому
- г) Земля, яка робить людей заручниками, володарює над ними, впливаючи на долі та характери

2. Вкажіть, якою мовою написані перші твори О. Кобилянської:

- а) польською
- б) російською
- в) українською
- г) німецькою

3. Суспільна діяльність О. Кобилянської пов'язана:

- а) з гуртками, що поширювали ідеї соціал-демократії
- б) з «Товариством руських жінок на Буковині»
- в) з народницьким рухом
- г) з більшовицькими гуртками, а згодом – з партією

4. В українській літературі О. Кобилянська – одна з перших представників:

- а) романтизму
- б) критичного реалізму
- в) народницького реалізму
- г) модернізму

5. Визначте головного персонажа повісті О. Кобилянської «Земля»:

- а) Сава
- б) Михайло
- в) Анна
- г) Земля

6. Визначте, кому належать слова з повісті О. Кобилянської «Земля»:

Як не будеш мати землі, то не зможемо побратися! З чого нам жити?

- а) Анні
- б) Рахірі
- в) Парасинці
- г) Марійці

7. Після смерті Михайла Анна:
- а) покінчила життя самогубством
  - б) збожеволіла
  - в) залишилась матір'ю-одиначкою
  - г) через декілька років вийшла заміж
8. Вкажіть, кому старий Івоніка відписав значний шмат землі і чому (за повістю О. Кобилянської «Земля»):
- а) Саві, щоб він, вийшовши із тюрми після вбивства Михайла, таки отримав свою законну частку
  - б) Михайликові, сину Анни, аби дитина вчилася, не була рабом землі, здатним вбити за неї людину
  - в) Рахірі, як єдиній далекій родичці, оскільки Михайло загинув, а Сава був засуджений
  - г) земля нікому не дісталась, і в цьому виявляється її сила, здатність владарювати над людьми
9. Визначте роль пейзажу у повісті О. Кобилянської «Земля»:
- а) відповідність стану та настрою героїв
  - б) пейзаж підпорядкований завданням психоаналізу, через призму якого розглядаються і соціально-побутові явища
  - в) образи природи є самостійними дієвими персонажами поряд з людьми і посилюють розкриття головної ідеї – влади землі
  - г) пейзаж як ліричний супровід оповіді надає їй особливого ліризму
10. Визначте, яка проблема не порушується в повісті О. Кобилянської «Земля»:
- а) людина і земля
  - б) злочин і кара
  - в) батьки і діти
  - г) місце жінки в суспільстві
11. Визначте, яка з літературних течій не належить до модернізму:
- а) неоромантизм
  - б) імпресіонізм
  - в) символізм
  - г) бароко

Повторення

1. Рядки

*Благослови, мати,
Весну закликати!
Весну закликати,
Зиму проводжати!..*

узяті з:

- а) соціально-побутової пісні
- б) календарно-обрядової пісні
- в) родинно-обрядової пісні
- г) балади

2. Про київського князя Святослава («Слово про похід Ігорів») йдеться в рядку:

- а) *«Жадоба спробувати Дону великого знамення йому заступила»*
- б) *«Підпер гори угорській своїми залізними полками»*
- в) *«Ізронив злате слово, з сльозами змішане»*
- г) *«Великому Хорсові путь перебігав»*

3. «Той, в кого совість як чистий кришталь» є ідеалом автора твору:

- а) «Послання до Основ'яненка» Тараса Шевченка
- б) «Всякому місту – звичай і права» Григорія Сковороди
- в) «Мойсей» Івана Франка
- г) «Енеїда» Івана Котляревського

4. Слова *«Жовчні люди схопили цю книгу з наміром потішитись, вилаяти її, знищити зухвалого письменника, але з перших сторінок їхній гнів минув – вони почали сміятись»* характеризують:

- а) «Наталку Полтавку» Івана Котляревського
- б) «Енеїду» Івана Котляревського
- в) «Сон» Тараса Шевченка
- г) «Кайдашеву сім'ю» Івана Нечуя-Левицького

5. Заклик *«І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь»* є в творі Тараса Шевченка:

- а) «Катерина»
- б) «Гайдамаки»
- в) «І мертвим, і живим»
- г) «Мені однаково...»

6. «Ваша «Маруся» так мені про Вас розказала, що я Вас навиліт знаю», – написав Тарас Шевченко:

- а) Пантелеймонові Кулішу
- б) Марку Вовчку
- в) Григорієві Квітці-Основ'яненку
- г) Іванові Нечую-Левицькому

7. Датан, Авірон, Азазель є персонажами твору:

- а) «Енеїда» Івана Котляревського
- б) «Мойсей» Івана Франка
- в) «Кавказ» Тараса Шевченка
- г) «Ісаія. Глава 35» Тараса Шевченка

8. Написання нариса «Подоріжжя од Полтави до Гадячого» стало важливим етапом підготовки твору:

- а) «Наталка Полтавка»
- б) «Чорна рада»
- в) «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- г) «Гайдамаки»

9. До одного літературного роду належать усі твори рядка:

- а) «Чорна рада» Пантелеймона Куліша, «Енеїда» Івана Котляревського
- б) «Камінний хрест» Василя Стефаника, «Гімн» Івана Франка
- в) «Наталка Полтавка» Івана Котляревського, «Мартин Боруля» Івана Карпенка-Карого
- г) «Лісова пісня» Лесі Українки, «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського

10. Прочитайте рядки

«...був уже легінь, стрункий і міцний, як смерічка, мастив кучері маслом, носив широкий черес і пишну кресаню...»

Це портрет:

- а) Лавріна («Кайдашева сім'я»)
- б) Лукаша («Лісова пісня»)
- в) Івана («Тіні забутих предків»)
- г) Василя («Маруся»)

11. Установіть відповідність:

1. Панас Мирний	а) Рудченко
2. Марко Вовчок	б) Косач
3. Іван Карпенко-Карий	в) Вілінська

4. Леся Українка

- г) Білик
- д) Тобілевич

12. Трагічна історія родини Івоніки Федорчука висвітлена в творі:

- а) «Камінний хрест» Василя Стефаника
- б) «Земля» Ольги Кобилянської
- в) «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського
- г) «Чорна рада» Пантелеймона Куліша

13. Установіть відповідність:

<u>Назва твору</u>	<u>Літературний напрям(течія)</u>
1. «Intermezzo» М. Коцюбинського	а) реалізм
2. «Лісова пісня» Лесі Українки	б) класицизм
3. «Камінний хрест» В. Стефаника	в) імпресіонізм
4. «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького	г) експресіонізм
	д) неоромантизм

14. Незламність духу, несхитна віра в перемогу поневолених мас – провідний мотив твору:

- а) «Мойсей» Івана Фнанка
- б) «Contra spem spero!» Лесі Українки
- в) «Гімн» Івана Франка
- г) «Максим Гримач» Марка Вовчка